

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(Posudek oponenta práce)

Práci předložil(a) student(ka): **Bc. Aneta ŘEHOŘOVÁ**Název práce: **JAKÝ JSEM UČITEL**

Předmět hodnocení	Výborné	Velmi dobré	Dobré	Nevyh.
Splnění cíle a rozsahu zadání			x	
Úroveň zpracování teoretické části		x		
Úroveň zpracování praktické části		x		
Projektová a metodologická koncepčnost		x		
Vhodnost použitých metod	x			
Způsob zpracování dat	x			
Správnost, důkladnost vyhodnocení výsledků		x		
Odborná jazyková úroveň		x		
Formální uspořádání a úprava (text, grafy, tabulky)	x			
Práce s odbornou literaturou (citace a odkazy)	x			
Celková odborná úroveň DP		x		
Celkový přínos DP		x		

Doplnění hodnocení, připomínky:

V teoretické části diplomové práce (dále jen DP) se autorka nejprve zaměřila na popis některých složek struktury osobnosti učitele: aktivačně-motivační, seberegulační, dynamické a charakterově-volní vlastnosti. Stručně také charakterizuje tzv. alternativní typologie osobnosti učitelů, jejichž autory jsou Spranger a Beňo. V dalších kapitolách se pak již věnuje profesi pedagoga, tj. popisuje jeho profesionální vývoj, obsah profese a její specifika. Oceňuji také podkapitulu „Profesní standard učitele“, ve které autorka uvádí několik starších i novějších modelů. Za stěžejní a zdařilou kapitolu teoretické části DP považuji pojednání o úspěšném učiteli. Kvalitně zpracovaná je i poslední kapitola teoretické části „Metody získávání zpětné vazby“, i když s ústředním tématem „osobnost ideálního učitele“ příliš nesouvisí. Otázkou ale je, co bylo přesně cílem předložené DP (ten není nikde v úvodu DP zformulován). Pokud by nebylo cílem DP zkoumání osobnosti, ale spíše profese učitele, pak je tato kapitola zařazena správně.

V teoretické části DP je užito citace velice rozmanité odborné, převážně nové literatury. Odkazy citací jsou správné a pestré, občas doprovázené stručným komentářem. Autorka prokázala dobrou orientaci v této oblasti psychologie osobnosti a pedagogické psychologie.

Snížené hodnocení v teoretické části DP bylo uděleno za místy poněkud zkratkovitý, pouze heslovitý popis definovaných pojmů (např. výčetem), který není v DP doporučován. K této části mám tyto dílčí dotazy:

* - na str. 14-15 při popisu poněkud humorného Beňova dělení na 7 typů učitelů autorka uvádí, že pouze dva typy z této typologie (není to samozřejmě žádná novodobá typologie

učitelů) vyhovují představě „ideálního“ učitele. Dotaz zní: které dva typy to jsou? (pravděpodobně *fanatici*, kteří jsou odtrženi od reality a *aristokrati*?) a jak toto odborně /nikoliv humorně/ zdůvodnit

- musí každý učitel absolvovat všechny vývojové etapy, které jsou popsány na str. 16. v podkapitole „Profesní dráha učitele“?

- na str. 19-20 při popisu modelu profesního standardu dle Gošové je popsána učitelova „Kompetence osobnostní“ takto: „*dobry aktuální zdravotní stav, trestní bezúhonnost*“ - je tento popis vystihující pro podstatné vlastnosti osobnosti učitele?

Úvodem praktické části DP autorka správně uvádí přehledové studie, které se zabývaly také výzkumem vlastností úspěšného učitele.

Ve svém výzkumu využila diplomantka dotazník „*Hodnocení učitele žákem*“, který zkoumá osobnostní vlastnosti, didaktické schopnosti a pedagogicko-psychologické vlastnosti učitelů - z pohledu žáka. Dotazník byl ještě doplněn o otevřenou otázkou, zkoumající totéž. Výzkumu se zúčastnilo celkem 70 žáků ze dvou 6. tříd a dvou 9. tříd. Kladem výzkumu je prezentace výsledků v přehledných tabulkách. Cíle výzkumu autorky byly dva: zjistit jakou představu mají žáci zkoumaných tříd ze ZŠ o „ideálním“ učiteli a zda se tato představa liší od názorů žáků ze SŠ (srovnáním z jiných výzkumů). Třebaže analýza výsledků výzkumu není provedena více exaktně, do větší hloubky, lze konstatovat, že autorka zformulované cíle do značné míry naplnila. K této části mám tyto dílčí připomínky či otázky:

- na str. 38 píšete: „*V. Holeček prováděl výzkum ideálního učitele na středních školách, dotazník vyplnilo celkem 684 studentů prvních ročníků. Z výzkumu se ukázalo, že studenti středních škol zvolili jako prioritní vlastnost úspěšného učitele přiměřenou dominanci (klid a pořádek ve třídě)*“. Mám otázku: je toto tvrzení pravdivé?

- na str. 41 autorka uvádí: „*Na druhé straně dotazníku se nachází tabulka, kde se počítá aritmetický průměr a následně interval „ideálního učitele*.“ Toto tvrzení je ale v rozporu s následující větou, kde se tvrdí, že žádný interval počítán nebyl,

- na str. 42 je zformulováno tvrzení, které je psychologicky správně zdůvodněno, ale nejsou pregnantně stanovena kritéria pro ověřování platnosti tohoto tvrzení.

I přes výše uvedené připomínky autorka dochází k zajímavým závěrům a souvislostem, které by se mohly stát předmětem obhajoby. Např. že nebyl potvrzen předpoklad o tom, že hodnocení žáků ze ZŠ se bude lišit od žáků SŠ. Překvapivé bylo také zjištění, že žáci požadují po učitelích činnosti, od kterých se postupně nyní upouští z důvodu přetěžování žáků (zadávání domácích úkolů, kontrola sešitů...).

DP považuji za zdařilou a doporučuji ji k obhajobě.

Dotazy, které by se mohly dále stát předmětem obhajoby:

- 1) jak vysvětlit, že se nepotvrdil předpoklad o odlišnosti výsledků mezi žáky ZŠ a SŠ?
- 2) proč žáci SŠ preferují více osobnostní a žáci ZŠ didaktické vlastnosti učitele?

NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

Datum: 31. srpna 2020

velmi dobře

PhDr. V. Holeček, Ph.D., oponent DP